

TBMM HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ

GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 15104

Tarih : 25.11.2025

10/3450

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında şiddet gören ve şiddetten korunmak isteyen kadınlara sunulan sığınak, geçici maddi yardım ve adli destek hizmetlerinin erişilebilirliğini, işlevselliğini ve uygulamada karşılaşılan sorunları tespit ederek gerekli çözüm mekanizmalarının oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz. 25.11.2025

DİLAN KUNTAYAN
Şanlıurfa Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddetle mücadelede ulusal mevzuatlardan en önemlisi olarak sunulan 6284 sayılı Kanun, kadınların şiddetten uzaklaşmasını, güçlenmesini ve bağımsız bir yaşam kurmasını desteklemeyi amaçlamak üzere yasalaşmıştır. Ancak sahadaki uygulamalar, bu mekanizmaların gerek sayısal yetersizlikler gerekse de idari eşitsizlikler nedeniyle kadınların ihtiyaçlarını karşılamakta ciddi ölçüde yetersiz kaldığını göstermektedir.

Bu tedbirlerden biri olan “barınma yeri sağlanması” tedbiri uygulamada istisnai olarak verilmektedir. Kadın Dayanışma Vakfı tarafından hazırlanan 6284 Sayılı Kanun Uygulamalarını İzleme Raporu’nda “izlenen 203 dosyanın hiçbirinde, Kanunun 3. maddesi kapsamında mülki amirliklerce verilmesi mümkün olan “barınma yeri sağlanması” tedbirine rastlanmamıştır.” Tespiti yer almış, tedbirin amaca uygun şekilde uygulanmadığını açık şekilde göstermiştir.

Türkiye genelinde kadınlara hizmet veren sığınak sayısı nüfusa ve başvuru düzeyine oranla son derece sınırlıdır; bazı illerde ise hiç sığınak bulunmamaktadır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın bilgi edinme başvurusuna yanıt olarak paylaştığı verilere göre, Temmuz 2025 itibarıyla 81 ilde Bakanlığa bağlı 112 kadın konukevi toplam 2.819 kapasiteyle hizmet vermektedir. 2024 yılı başından 2025 Haziran ayına kadar 54.490 kadın ve 31.477 çocuk kadın konukevi hizmeti talep etmiş ve hizmet almıştır. Nüfus, başvuru ve ihtiyaç oranları dikkate alındığında bu kapasitenin son derece yetersiz olduğu ortadadır.

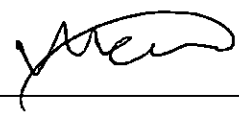
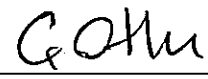
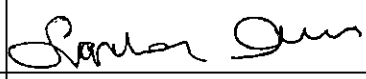
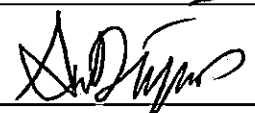
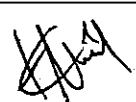
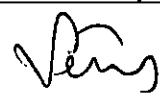
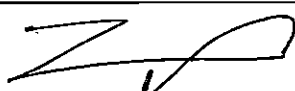
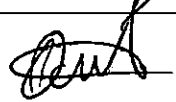
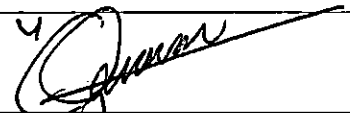
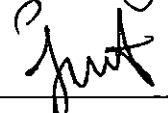
Sığınaklara kabul sürecinde uygulanan katı kriterler de kadınların barınma hakkını fiilen kullanmalarının önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Fiziksel şiddet kanıtı talebi, yaş sınırları, hamilelik ya da psikiyatrik tanılar gibi gerekçelerle kadınlar başvuru aşamasında geri çevrilmekte ya da kurumlar arasında yönlendirmeler nedeniyle süreçler uzamaktadır. Kadınların sığınak başvurularının reddedilmesi, süre dolduğu gerekçesiyle sığınaklardan çıkarılmaları, kurumlar arası bilgi akışının kopukluğu ve kadınların ihtiyaçlarına uygun olmayan sosyal hizmetlere yönlendirilmeleri nedeniyle halihazırda şiddet gören kadınların şiddet döngüsünden çıkamamalarına neden olmaktadır.

Geçici maddi yardım mekanizması da kadınların ekonomik güçlenmesi açısından kritik öneme sahip olmasına rağmen hem miktar hem de süreklilik açısından uygulamada yetersizdir. Maddi yardım tedbir taleplerinin %85 oranlarında reddedilmesi, yardımın çoğunlukla tek seferlik ve düşük tutarlarda verilmesi, barınma, ulaşım ve çocuk bakımı gibi temel ihtiyaçları karşılamaya yetmesi Kanun kapsamında ve uluslararası sözleşmelerdeki tedbirin amacına uygun olarak verilmediğini göstermektedir. Ayrıca başvurularda istenen gelir belgesi, ikametgâh ya da muhtarlık yazısı gibi belgeler özellikle ekonomik şiddete maruz kalan kadınlar için aşılması zor engeller yaratmaktadır.

Adli destek mekanizmalarında da benzer bir parçalanmışlık ve işlevsizlik söz konusudur. Kadınlar adli yardım sistemine zamanında yönlendirilememekte; avukat temininde gecikmeler yaşanmakta, hukuki destek çoğu zaman yalnızca dava açma teknikleriyle sınırlı kalmaktadır. Okuryazarlığı olmayan, Türkçe bilmeyen, engelli veya göçmen kadınlar açısından adalete erişim neredeyse imkânsız hâle gelmektedir. Bu tablo, kadınların yalnızca acil durumlarda değil, şiddetten uzaklaşma sürecinin tüm aşamalarında bütüncül bir desteğe ihtiyaç duyduğunu ortaya koymaktadır.

Tarafımıza iletilen, kadın hakları alanında çalışan sivil toplum örgütlerinin raporlarında yer verilen, barolar ve hukuk örgütleri tarafından yapılan çalışmalar, 6284 sayılı Kanun kapsamında sunulan hizmetlerin mevcut haliyle kadınların hayatlarını koruma amacına ulaşmadığını göstermektedir. Sığınak, geçici maddi yardım ve adli destek mekanizmalarının kadın lehine sosyal politika ilkeleri doğrultusunda; erişilebilir, ayrımcılıktan uzak, hak temelli ve süreklilik içeren bir yapıya kavuşturulması zorunludur. Kadına yönelik şiddetle mücadele yalnızca kriz anına yönelik değil, kadınların güçlenmesini hedefleyen bütünlüklü bir sosyal hizmet sistemini gerektirmektedir.

Bu çerçevede, 6284 sayılı Kanun kapsamındaki tüm hizmetlerin işlevselliğinin, kadınların yaşadığı somut sorunların, yerel ve merkezi idarelerin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediğinin, hizmetlerin bütçe yapısı ve personel niteliğinin kapsamlı biçimde incelenmesi; kadınların şiddetten uzaklaşma süreçlerinin güçlendirilmesi ve politikaların geliştirilmesi için Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BITLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	